صفحه‌آرا: علیرضا بهرامی

#خودکشی

جامعه پدیا

درست است براساس آمار و مطالعات جهانی زنان ۳برابر مردان خودکشی می‌کنند اما نرخ مرگ‌ومیر ناشی از خودکشی در مردان ۳برابر زنان است.آمارها نشان می‌دهد نرخ رسمی خودکشی در ایران به نسبت جهان پایین‌تر است اما این دلیل نمی‌شود که به این موضوع به‌عنوان یکی از آسیب‌های اجتماعی دهه‌های اخیر بی‌توجه بود.سیدحسن موسوی چلک، معاون سلامت سازمان بهزیستی معتقد است خانواده و اطرافیان نخستین و مهم‌ترین حلقه شناسایی علائم هشداردهنده هستند. او می‌گوید متأسفانه در جامعه ما هنوز تابوی صحبت درباره خودکشی و مشکلات روانی وجود دارد و این موضوع مانع از بروز و دریافت کمک به‌موقع می‌شود. به‌همین دلیل آموزش‌های مهارتی به خانواده‌ها درخصوص گفت‌وگو و تخلیه هیجانی، اهمیت فراوانی دارد. چلک یادآوری می‌کند نبود ارتباط مؤثر و گفت‌وگوی صمیمانه، فاصله گرفتن اعضای خانواده از یکدیگر و ناتوانی در بیان احساسات، بستر مناسبی برای تشدید مشکلات روانی فراهم می‌کند. به‌همین دلیل، آموزش مهارت‌های زندگی برای مقابله با استرس و بحران، یکی از اولویت‌های پیشگیری است.

خبرخوان

وزیر آموزش و پرورش گفته ردیف ویژه اعتباری برای جذب **۲۰هزار نیروی سرایدار** در مدارس سراسر کشور دیده شده است، «تاکنون ۷هزار نفر از طریق آزمون جذب شده‌اند و ۱۳هزار نفر نیز از طریق سهمیه‌های قانونی مشغول به‌کار می‌شوند.»

دبیر شورای‌عالی ترافیک از نصب **۵۰۰دوربین پرتابل** توسط پلیس خبر داده و گفته افزایش تجهیزات ترافیکی و نصب دوربین می‌تواند بازدارندگی مناسبی در تخلفات رانندگی ایجاد کند.

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی از اجرای طرح جایگزینی **۱۰۰هزار بخاری کم‌مصرف** در خانواده‌های تحت پوشش نهادهای حمایتی در ۱۷استان کشور خبر داد. هدف این طرح، کاهش ۵۰درصدی مصرف گاز در خانوارهای تحت پوشش کمیته امداد و بهزیستی است.

دبیرکل ستاد مبارزه با موادمخدر از انهدام **۱۷۰۰باند موادمخدر** در ۹ماه سال ۲۰۲۵ توسط جمهوری اسلامی ایران خبر داده و گفته کشف حدود ۲۵۰تن انواع موادمخدر از جمله ۸ تن هروئین و مورفین و ۲۸تن متامفتامین حاصل انجام موفق این ماموریت‌ها بوده است.

اصل و شرح

گواهینامه حادثه‌سازان ۳ماه توقیف می‌شود

شهریور فصل پر تصادفی است. همانطور که آمار مسافرت‌های جاده‌ای بالا می‌رود تعداد تصادف‌ها هم افزایش پیدا می‌کند و جان‌باختگان تصادف بیشتر می‌شوند. سال قبل ۱۵۳۷نفر فقط در تصادف‌های جاده‌ای کشته شدند. رئیس پلیس راه کشور از اجرای طرح «توقیف سیستمی گواهینامه» رانندگان متخلف خبر داده و گفته است: به دستور فرمانده پلیس راهور، هر راننده‌ای که مرتکب تخلف حادثه‌ساز شود، به‌طور سیستمی برای مدتی از رانندگی محروم و برای او «جرم» قضایی محسوب خواهدشد. به‌گفته سرهنگ احمد کرمی‌اسد از اول تا نیمه شهریور امسال گواهینامه بیش از ۶۲هزار راننده توقیف شد و این افراد تا ۳ماه حق رانندگی ندارند. از ابتدای شهریور امسال خبرهای متعددی از عزم پلیس برای کنترل رانندگان حادثه‌ساز منتشر شد. مانند اینکه اگر برای خودرویی همزمان ۲تخلف حادثه‌ساز ثبت شود برای ۳روز به پارکینگ منتقل خواهد شد.

منوی متنوع مرگ

جست‌وجو درباره اینکه چرا انواع موادمخدر صنعتی دائما زیاد می‌شود؟

جامعه امروز

محمد سرابی | روزنامه‌نگار | بونزای، کمیکال، سورچه، کتامین، فنتانیل، دراگون و... هر چند وقت یک‌بار صحبت از موادمخدر جدید با اسم تازه و اثر خطرناک‌تر از قبلی‌ها مطرح می‌شود. نام‌های گوناگونی که نوجوانان و جوانان در معرض خطر را وسوسه می‌کند ماده جدید را آزمایش کنند و کسانی را که به فکر مقابله با اعتیاد هستند نگران می‌کند چگونه باید از آسیب‌های آن دور ماند. مدتی پیش شهرام دسترنج، مدیرکل مقابله با مواد مخدر ستاد مبارزه با موادمخدر از تنوع زیاد موادمخدر صنعتی خبر داد و گفت: از سال ۲۰۱۵ سالانه به‌طور میانگین ۱۰۰ نوع ماده مخدر نوظهور (NPS) شناسایی شده تا آنجا که اکنون تعداد این نوع موادمخدر به ۱۳۹۱ نوع در جهان رسیده است. همزمان دکتر محسن بابایی، عضو هیأت علمی دانشگاه پلیس نیز این آمار را تکرار کرد و گفت: تاکنون ۱۳۹۱نوع ماده مخدر نوظهور شناسایی شده است. وقتی مسئولان از حدود ۱۴۰۰ماده مخدر حرف می‌زنند پس با بازار رنگارنگی روبه‌رو هستیم؛ بازاری که برای تمام دهک‌های ایرانی محصولی ویرانگر دارد.

فهرست‌ها بلندتر می‌شود

چرا تعداد موادمخدر صنعتی زیاد می‌شود؟ منصور براتی، پژوهشگر حوزه جرم و موادمخدر در گفت‌وگو با همشهری می‌گوید: «تعداد موادمخدر از روی جدول‌هایی تعیین می‌شود که دولت‌ها و سازمان‌های مسئول برای برخورد با تولیدکنندگان و قاچاقچیان تهیه می‌کنند. به این صورت وقتی که قانونگذار یک ترکیب شیمیایی را ماده مخدر معرفی می‌کند و تولید و تجارت آن جرم محسوب می‌شود، پس از آن شبکه‌های قاچاق فرمول ساخت را طوری تغییر می‌دهند که ماده جدیدی تولید شود درحالی که همچنان آثار مخدر صنعتی را داشته باشد.» او می‌گوید: «یک دلیل دیگر هم ساخت مواد جدید است. مدتی پیش در افغانستان یک گیاه خودرو تبدیل به منبع تولید ماده مخدر جدید شد. گیاه افدرا قبلا به‌صورت خودرو در طبیعت می‌رویید و کاربردهایی در طب سنتی داشت. تولیدکنندگان متوجه شدند می‌توانند از آن ماده مخدری استخراج کنند و در پیش‌ساز مواد صنعتی مانند شیشه به‌کار بگیرند. این ماده اکنون افدرین و یک مخدر صنعتی جدید است.» به‌گفته او در اواخر سال‌های ۹۰شمسی، تولید افدرین با این روش بر قیمت منطقه‌ای شیشه تأثیر گذاشت و آن را به نصف یا یک سوم قیمت رایج رساند. تا زمانی که افدرین وارد فهرست موادمخدر منطقه شد مایه سودجویی قاچاقچیان بود. فرید براتی سده، مدیرکل سابق درمان و حمایت‌های اجتماعی ستاد مبارزه با موادمخدر درباره تنوع موادمخدر به همشهری می‌گوید: «موادمخدر صنعتی جدید مخصوصا آنهایی که پایه گیاهی دارند یا NPS قبلا به ۸۰۰نوع رسیده بود که الان ظاهرا ۱۰۰۰نوع مختلف دارد. قاچاقچی‌هایی که می‌خواهند بازار را در اختیار داشته باشند دائما به‌دنبال تولید مواد جدید هستند. چندی قبل مشخص شد که تولیدکنندگان موادمخدر در شرق آسیا، یک گیاه زینتی آپارتمانی را می‌جوشانند و از آن مخدر به‌دست می‌آورند. این ماده در آینده وارد فهرست موادمخدر جدید می‌شود و آن را طولانی‌تر می‌کند.»

> **گیاه افدرا قبلا به‌صورت خودرو در طبیعت می‌رویید و کاربردهایی در طب سنتی داشت. تولیدکنندگان متوجه شدند می‌توانند از آن در پیش‌ساز مواد صنعتی مانند شیشه استفاده کنند**

عصاره گیری از حشیش

مواد صنعتی ممکن است پایه گیاهی یا دارویی و آزمایشگاهی داشته باشند. دکتر سعید صفاتیان، محقق در حوزه موادمخدر با اشاره به اینکه موادمخدر صنعتی در حدود ۹۰۰ماده اصلی طبقه‌بندی می‌شوند، در پاسخ به سؤال همشهری مثالی ذکر می‌کند و می‌گوید: «حشیش یک ماده مخدر سنتی است. اکنون قاچاقچیان ماده اصلی آن، یعنی

تتراهیدروکانابینول یا THC را از گیاه شاهدانه استخراج و خالص می‌کنند و آن را در شکل‌های مختلف به فروش می‌رسانند. در نتیجه ماده مخدر جدیدی به فهرست مواد افزوده می‌شود.»

پولدارها چی می‌زنند، فقیرها چی؟

۲۰- ۱۵سال قبل شیشه یک ماده گران‌قیمت «بالای شهری» به‌شمار می‌رفت و در مقابل تریاک و حشیش در بازارهای «پایین شهر» مشتری داشت. کسی که درآمد بیشتری دارد همانطور که برای لباس و غذا پول بیشتری دارد برای موادمخدر هم حاضر به پرداخت پول بیشتری است. کدام موادمخدر صنعتی مخصوص ثروتمندان و کدام مخصوص فقراست؟ منصور براتی می‌گوید: «قبلا تفاوت‌هایی بین موادمخدر قشر مرفه و فقیر وجود داشت مثلا شیشه مخصوص کسانی بود که می‌توانستند قیمت زیاد آن را بپردازند. متأسفانه الان این مواد خطرناک در میان همه اقشار وجود دارد، فقط جنسی که افراد مرفه مصرف می‌کنند خالص‌تر و در نتیجه گران‌تر است.» او تأکید می‌کند: «الان هروئین و مورفین در ایران کمتر رواج دارد و البته گران‌تر است، درحالی که ترکیبات متامفتامین و ماریجوانا به اشکال مختلف در میان نوجوانان و جوانان و حتی دانشجویان با هر درآمدی مصرف می‌شود.» براتی سده درباره طبقاتی بودن موادمخدر می‌گوید: «موادی مانند کوکائین آمریکای جنوبی، مانند همه جای دنیا در ایران هم گران است و افراد ثروتمند بیشتر آن را می‌خرند، درحالی که مواد ارزان‌تر در دسترس فقرا قرار دارد. شیشه و مواد مشابه آن با ترکیب‌ها و قیمت‌های مختلف در همه طبقات مشتری دارد.»

حرکت کشتی آزادگان به سمت غزه

کشتی‌های کاروان صمود که از آبهای اسپانیا و با حضور نمایندگانی از ۴۴کشور، حرکت خود را آغاز کرده، حالا بعد از چند روز توقف در بندرگاه کشور تونس راهی غزه شده است. اعضای بشر دوست این کاروان تمام خطرها را به جان خریده‌اند تا شاید بتوانند محاصره رژیم صهیونیستی علیه مردم غزه را بشکنند. این کاروان پس از حمله اسرائیل به کشتی‌های انفرادی شکل گرفت تا شاید حمایت جهانی از ۵۰کشتی کاروان صمود، تبدیل به دریچه‌ای برای نجات مردم غزه شود و مردم این سرزمین را از چنگال قحطی مهندسی‌شده رژیم صهیونیستی نجات دهد.

صفحه‌آرا: مجید اصغری

هشتگ روز

تجارت با رتبه‌های برتر کنکور

حالا که معرفی رتبه‌های برتر کنکور از تب و تاب افتاده است و همه می‌دانند که آن ۱۰نفر برتر در رشته‌های مختلف چه کسانی هستند، یک افشاگری توانست بار دیگر پرده از تجارت مؤسسات کنکور بردارد.

هر چند همیشه صحبت از تلاش مؤسسات کنکور برای جا زدن رتبه‌های برتر تحت عنوان دانش‌آموزان این مؤسسات مطرح بود اما این بار آترینا فرهمند، رتبه اول کنکور علوم تجربی به شکل رسمی بر این فرضیه صحه گذاشت و از پیشنهاد ۳۰۰میلیون تومانی یک مؤسسه برای استفاده از نام و تصویر این نابغه کنکور تجربی خبر داد.

او در توضیح این پیشنهاد تبلیغاتی گفته است: «در یکی‌دوماه اخیر که مؤسسات آموزشی حدس می‌زدند من و بعضی از دوستانم رتبه برتر شویم، سراغ‌مان می‌آمدند و به بهانه‌های مشاوره، بورسیه و... ما را به سمت خودشان می‌کشاندند. همین روزهای اخیر هم یک مؤسسه آموزشی پیشنهاد هدیه ۳۰۰میلیون تومانی داد تا در برنامه‌ای بگویم از استادان و کلاس‌های آن استفاده می‌کردم. من هم ابتدا وسوسه شدم اما بعدا تماس گرفتم و گفتم راضی نیستم چنین کاری کنم.»

این روایت «رتبه یک» کنکور تجربی را می‌توان نوک کوه یخی دانست که وسعت واقعی آن به‌دلیل تجارت مخفی این حوزه، هنوز قابل رویت نیست.

واقعیت این است که رتبه‌های برتر کنکور به ابزاری برای تبلیغات و نمایش قدرت مؤسسات کنکور تبدیل شده‌اند. این مؤسسات تلاش می‌کنند با هر ترفندی تصویر و نام این دسته از کنکوری‌ها را با مؤسسه خود گره بزنند چرا که این ستاره‌سازی می‌تواند اعتماد سایر دانش‌آموزان را جذب کند و درآمدهای میلیاردی برای مؤسسات کنکور رقم بزند.

ماجرای پیشنهاد مالی برای استفاده ابزاری از رتبه‌های برتر کنکور نشان می‌دهد که زیر پوست رقابت برای ورود به دانشگاه یک تجارت ناسالم هم شکل گرفته است. از یک‌سو شاهد هستیم که خانواده‌ها در مسیر سنگلاخی کنکور برای اینکه مدیون فرزندانشان نشوند جذب تبلیغات تجاری مؤسسات کنکور می‌شوند و از سوی دیگر نیز رتبه‌های برتر کنکور به جای اینکه با موفقیت علمی‌شان شناخته شوند، ناخواسته و گاهی هم خودخواسته، به یک برند تجاری برای کسب درآمد مؤسسات کنکور تبدیل می‌شوند.

فرشته نجات معتادها

یک طلبه دهه شصتی از طریق رفاقت با معتادها باعث ترک آنها شده است

گزارش

لیلا شریف | روزنامه‌نگار | ۱۰سالی می‌شود معتادان شهر قزوین طعم یک رفاقت نجات‌بخش را چشیده‌اند. علی‌اصغر سهرابی، طلبه دهه شصتی است که پناه معتادان مشتاق به درمان شده و آوازه حمایت‌های نجات‌بخش او به شهرهای دیگر هم رسیده تا آنجا که بسیاری برای کمک به آنهایی که در چنگال اعتیاد اسیر شده‌اند، مسیرشان به خانه این شیخ محبوب کج می‌شود.

محبوبیت این طلبه جوان با انتخاب سخت اما مهمش در سال ۹۴ گره خورده است. درست زمانی که فعالیت فرهنگی سهرابی در مسجد معروف شهر قزوین به اوج رسیده بود، او به این آسایش پشت کرد و به محله‌ای رفت که قبل از او، روی خوش به هیچ روحانی‌ای نشان نداده بود و حتی درهای مسجد محله را برای جلوگیری از سرقت، قفل زده بودند.

نشست و برخاست او در کوی بهار، همان محله حاشیه‌نشین شهر قزوین به دریچه‌ای نجات‌بخش برای آسیب‌های اجتماعی‌ای همچون اعتیاد تبدیل شد و اکنون رفاقت این طلبه جوان با معتادها تا جایی پیش رفته که معتادها او را با شهرت «شیخ المعتادین» به هم معرفی می‌کنند.

رفتن به محله‌ای پر آسیب

سال ۱۳۹۴همان نقطه شروعی بود که مسیری متفاوت برای علی‌اصغر سهرابی، طلبه جوان قزوینی رقم خورد. او چندسالی از فعالیتش در مسجد معروف قزوین می‌گذشت و در میان جمع ۲هزار نفری نمازگزاران در حال انجام فعالیت‌های فرهنگی بود که یک شب تصمیم می‌گیرد راهش را در یک محله حاشیه‌ای و پر از آسیب‌های اجتماعی شهر ادامه بدهد: «اون سال‌ها هیچ روحانی‌ای، سمت محله کوی بهار نمی‌رفت، اونقدر وضع خراب بود که به‌خاطر دزدی‌هایی که می‌شد، در مسجد محله رو با جوشکاری کلا بستند تا کسی نتونه وارد مسجد بشه و دزدی کنه.» شنیدن ماجرای این محله فراموش شده، باعث شد تا این طلبه جوان تصمیم خود را بگیرد و به خانواده‌اش بگوید: «خب، من جایی کار می‌کنم که هر کسی می‌تونه جای من بیاد اما کمتر کسی حاضر میشه به اون محله بره و کار فرهنگی انجام‌بده.»

کسی حاضر نبود به من خانه بدهد

حالا همه اهالی محله کوی بهار روی کمک سهرابی حساب می‌کنند اما او خوب یادش است که روزهای اول با چه سختی‌هایی دست به یقه شد: «کسی به ما خونه نمی‌داد و حتی به من فحاشی می‌کردند اما من به‌خودم گفتم تا توی این محله نیام و باهاشون نشست و برخاست نکنم، نمیشه کار رو پیش ببرم.» با هر دردسری بود، سهرابی خانه‌ای در این محله اجاره کرد و خانواده‌اش را به کوی بهار آورد. او درهای مسجد را بعد از مدت‌ها گشود و کارش را با صف ۲نفره نماز جماعت شروع کرد. تشکیل تیم فوتبال و برگزاری اردوهای کوهنوردی همان قدم اول برای جذب جوان‌ترهای محل بود و بعد نوبت به اردوهای رایگان زیارتی رسید تا میان اهالی محل و امام جماعت جدیدشان، رفاقتی شکل بگیرد.

شب‌نشینی‌های نجات‌بخش

امام جماعت کوی بهار، آهسته و پیوسته حرکت کرد تا نوبت به ریشه‌کن کردن مشکل اصلی محله یعنی اعتیاد و بیکاری برسد: «هر شب با خانواده‌ام به خونه یکی از اهالی برای شب‌نشینی می‌رفتیم. این کار باعث شد تا بتونم نقشه کاملی از وضعیت فقر، بیکاری، بیماری و اعتیاد اهالی محل به‌دست بیارم.» شیوه خاص سهرابی برای جمع‌آوری اطلاعات باعث شد معتادان محل شناسایی و شرایط برای کمک مهیا شود: «در ماجرای معتادان، اول اومدم با اون‌ها رفاقت کردم و الان رفاقتم با معتادها آوازه شهر شده و معتادها بین خودشون من رو با شهرت «شیخ المعتادین» صدا می‌زنن. الان هر کس در مورد اعتیاد مشکلی داره، سراغ من میاد، حتی از شهرهای دیگه هم برای حل مشکل یک معتاد به من زنگ می‌زنن.»

عملیات نجات دندانپزشک معتاد

هر روز از این ۱۰سال پر است از خاطرات تلخ و شیرین؛ درست مانند دندانپزشکی که در دام موادمخدر صنعتی افتاد و بعد از مدتی تبدیل به یک معتاد متجاهر شد. بخت با این معتاد یار بود که علی‌اصغر سهرابی سر راه او قرار گرفت. او در مورد این معتاد روایت می‌کند: «یک معتاد داشتیم که قبلا دندانپزشک بود، این بنده خدا که از شاگردهای نمونه دانشگاه شهید بهشتی بود، به موادمخدر صنعتی معتاد شد؛ تا جایی که خانواده و خونه رو ول کرد و کارتن‌خواب شد. این شخص با من رفیق شد و ترک کرد، بعد یه مدت سر خونه و زندگی‌اش برگشت، ما هم یک وامی گرفتیم و تونست دوباره مطب بزنه و زندگی جدیدی رو شروع کنه.» حالا کوی بهار به همت امام جماعت جوان، سر و سامان گرفته است و دیگر موادفروش‌ها جرأت ندارند، پایشان را در این محله بگذارند.